

ЗБІРНИК
«РІВЕНЬ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ»

**(за даними Всеукраїнського
перепису населення 2001 року)**

РІВЕНЬ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ ОБЛАСТІ

(Аналітична записка)

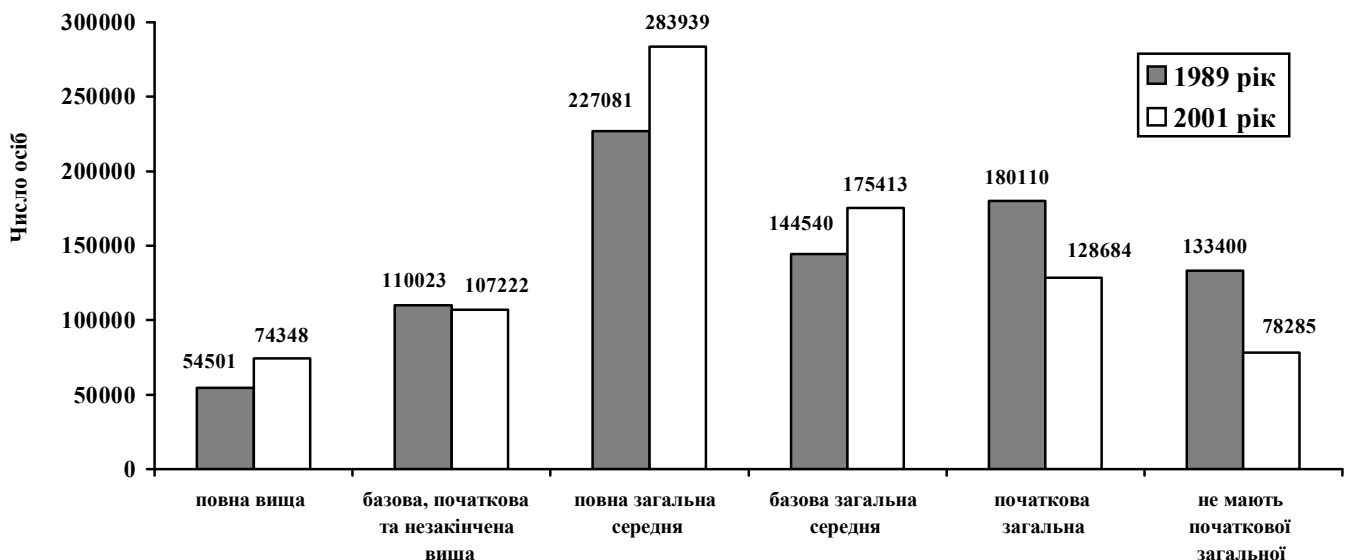
В умовах розвитку в нашій країні ринкових відносин, перебудови економіки, формування ринку праці актуальною проблемою продовжує залишатися дієва система підготовки освіченої, гармонійно розвиненої особистості.

Всеукраїнський перепис населення 2001 року засвідчив підвищення рівня освіти населення області за 12 років, які минули після перепису населення 1989 року, збільшення чисельності осіб, які мають вищу і середню освіту, що підтверджують нижче наведені дані:

	Всього, осіб		2001р. у % до 1989р.	на 1000 осіб населення у віці 10 років і старшому	
	1989р.	2001р.		1989р.	2001р.
Населення, яке має вищу і загальну середню освіту	536145	640922	119,5	677	791
з них має освіту:					
вищу	164524	181570	110,4	208	224
у тому числі- повну вищу	54501	74348	136,4	69	92
загальну середню	371621	459352	123,6	469	567
у тому числі- повну середню	227081	283939	125,0	287	350

Чисельність населення, яке має вищу та повну загальну середню освіту, становила 465,5 тисячі осіб, що перевищило відповідний показник перепису населення 1989 року на 18,9% (по Україні – на 17,6%). Число осіб з повною вищою освітою за цей період зросло на 36,4% (по Україні – на 34,9%), а тих, які мають повну середню освіту, – на 25% (по Україні – на 21,5%).

Розподіл населення у віці 6 років і старшому за рівнем освіти за результатами переписів населення 1989 і 2001 років

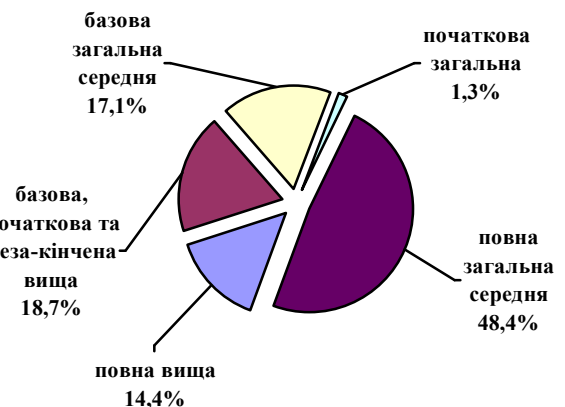

Підвищення рівня освіти в цілому характерне як для міського, так і для сільського населення. Чисельність осіб, які мали повну вищу освіту у розрахунку на 1000 осіб населення у віці 10 років і старшому, збільшилася порівняно з даними перепису населення 1989 року у міських поселеннях на 28,1% (по Україні - на 30,7%), у сільській місцевості – на 61,5% (по Україні – на 68,8%). Відповідну динаміку мав і показник чисельності осіб із повною загальною середньою освітою, підвищення якого склало у містах 16,3% (по Україні – 17,2%), у селах – 27,2% (по Україні – 33,1%).

Чисельність зайнятого населення області у 2001 році в порівнянні з 1989 роком зменшилася на 22,2% (з 456,9 до 355,6 тисячі осіб). Таке зменшення чисельності зайнятого населення за цей період обумовило також і зменшення абсолютного числа осіб з вищою і загальною середньою освітою серед цієї категорії населення (на 14,5%).

Розподіл зайнятого населення області за рівнем освіти

	Всього, осіб		2001р. у % до 1989р.	на 1000 осіб населення у віці 15 років і старшому	
	1989р.	2001р.		1989р.	2001р.
Населення, яке має вищу і за- гальну середню освіту	409617	350183	85,5	897	985
з них має освіту:					
вищу	141990	117483	82,7	311	331
у тому числі – повну вищу	48489	51051	105,3	106	144
загальну середню	267627	232700	86,9	586	654
у тому числі – повну загальну середню	190552	171719	90,1	417	483

Проте, число осіб з вищою і загальною середньою освітою в розрахунку на 1000 осіб зайнятого населення у віці 15 років і старшому за цей період зросло на 9,7%, в тому числі з повною вищою освітою – на 35,8 і повною середньою освітою – на 15,8%.

Рівень освіти сільського населення підвищився суттєвіше міського.

Темпи росту чисельності осіб з повною вищою освітою в розрахунку на 1000 осіб зайнятого населення в сільській місцевості у 2001 році в порівнянні з 1989 роком перевищили цей показник в міських поселеннях на 11,1; осіб з повною середньою освітою – на 21,5 процентного пункту.

Зросла різниця в освітньому рівні серед працюючих чоловіків і жінок. Так, якщо у 1989 році серед міського населення кількість працюючих жінок, які мали вищу освіту, в розрахунку на 1000 осіб зайнятого населення перевищував цей показник серед чоловіків на 19,1%, то у 2001 році ця різниця досягла 27,3%. Аналогічна тенденція склалася і серед працюючого сільського населення.

Проте, незважаючи на більш високі темпи зростання числа осіб з високим рівнем освіти серед сільського населення, мешканці міських поселень все ще продовжують мати більш високий освітній рівень. На 1000 осіб міського населення припадає 351 особа з вищою освітою, з них 164 – з повною вищою, в той час як на 1000 мешканців сільської місцевості відповідно 136 і 42 особи. Це пояснюється тим, що розміщення в міських поселеннях великих промислових підприємств, науково – дослідних і проектних організацій, вищих учбових закладів в значній мірі сприяє концентрації в них осіб з високим рівнем освіти. Досить відмітити, що при середньообласному показникові числа осіб на 1000 осіб населення з вищою освітою, який складає 224 особи, в м.Чернівцях цей показник становить 372 особи і перевищує середньообласний показник в 1,7 раза.

Освітній рівень населення районів має значну строкатість. Число осіб з вищою освітою в розрахунку на 1000 мешканців віком 10 років і старших близький до середньообласного показника мають Кіцманський і Кельменецький (198 осіб), Вижницький (195 осіб), Сокирянський (189 осіб) райони.

Значно нижчий цей показник в Герцаївському (116 осіб), Сторожинецькому (127 осіб) і Глибоцькому (149 осіб) районах. Більш низький освітній рівень в цих районах порівняно з іншими підтверджує і показник числа осіб з початковою загальною освітою в розрахунку на 1000 мешканців, який значно більший середньообласного і складає в цих районах відповідно 187, 191 і 183 особи при середньообласному показникові 156 осіб.

Перепис населення засвідчив, що із 858,9 тисячі населення у віці 6 років і старшому 178,4 тисячі осіб, або 20,8%, навчаються у вищих, загальноосвітніх, професійно-технічних та інших навчальних закладах:

	Всього, осіб	У % до населення у віці 6 років і старшому
Всього навчається	178408	20,8
із них навчаються в навчальних зкладах:		
- вищих	32572	3,8
- загальноосвітніх	133685	15,6
- професійно – технічних	10462	1,2
- інших закладах, які не дають загальну освіту	1689	0,2

Особливо слід відмітити прагнення населення, яке має базову вищу освіту, одержати повну вищу освіту. Так, із 3955 осіб з базовою вищою освітою 1923 особи, або 48,4%, навчаються для здобуття повної вищої освіти.

Із 283939 осіб, які мають повну загальну середню освіту, 20949 осіб, що становить 7,4%, навчаються у вищих учбових закладах, 4167 осіб, або 1,5%, - у професійно – технічних закладах .

Перепис населення зафіксував, що в області проживає 88953 особи, які закінчили професійно – технічні навчальні заклади. Це складає 9,7 процента постійного населення, з них 59377 чоловіків (66,7%) і 29576 жінок (33,3%).

В порівнянні з переписом 1989 року питома вага осіб, які закінчили професійно – технічні навчальні заклади, зросла на 2,5 процентного пункту.

Із загального числа осіб, які закінчили вищевказані навчальні заклади, 59208 осіб зайняті на виробництві, що становить 66,6%.

В розрахунку на 1000 мешканців у віці 15 років і старшому, професійно – технічні навчальні заклади закінчили 120 осіб. За переписом населення 1989 року цей показник становив 94 особи.

При проведенні перепису населення 9635 осіб у віці 9 років і старшому вказали, що вміють читати, у тому числі – 829 осіб у віці 9-49 років.

Порівняльні дані цих показників з даними перепису 1989 року наведені нижче:

	Кількість осіб, які не вміють читати			2001 рік	
	1989р.	2001р.	2001р. у % до 1989 р.	міське населення	сільське населення

Все населення у віці
9 років і старшому
з них у віці:

9 років і старшому	25313	9635	38,1	1930	7705
9-49 років	372	829	у 2,2 р.б.	159	670
50 років і старшому	24941	8806	35,3	1771	7035

Із загального числа осіб у віці 9 років і старшому, які не вміють читати, чоловіки склали 513 осіб (61,9%) і жінки – 316 осіб (38,1%). Все це переважно особи, які не мають можливості відвідувати школу через фізичні вади та хронічні захворювання.

Аналіз освітнього рівня мешканців області за даними перепису населення 2001 року засвідчив про суттєві позитивні зміни його в порівнянні з даними перепису 1989 року. Цьому в значній мірі сприяло зміцнення матеріально – технічної бази та зростання кількості навчальних закладів нового типу, збільшення частки студентів, які навчаються за рахунок фізичних та юридичних осіб, відновлення вечірньої форми навчання в загальноосвітніх учбових закладах, продовження оптимізації мережі професійно – технічних навчальних закладів шляхом злиття окремих з них та поглиблення їх спеціалізації.

Загальний обсяг видання – 196 сторінок.

Збірник можна придбати у Головному управлінні статистики, вул. Головна 249а, каб 412.